

— Ingen skadet av overvåking

HD
16/8-96

Tromsø (NTB-Skjalg Fjellheim): — Ingen i Finnmark har lidd overlast av å bli overvåket, verken partisanere eller andre. Det mener tidligere fylkesmann Anders Aune, som torsdag presenterte sine memoarer.

— Jeg er helt enig med Gros betraktninger på svensk tv. Det var all grunn til å holde mange, ikke minst kommunistene, under kraftig oppsikt. Erfaringene fra annen verdenskrig viste oss at mange vi trodde var gode nordmenn sviktet. Det er ingen som fortjener noen unnskyldning, heller ikke partisanene, sier Aune, som selv ble overvåket i løpet av sine 17 år som fylkesmann.

— Telefonen min ble avlyttet. Jeg klandrer ikke overvåkingspolitiet for at de holdt et våkent øye med meg. Alle som hadde kontakt med russere måtte tåle dette, og om dette også gjaldt landets statsminister ser jeg ikke noe galt i det, sier Aune. Han hevder at han ble forsøkt vervet av KGB på en av sine turer til Sovjet.

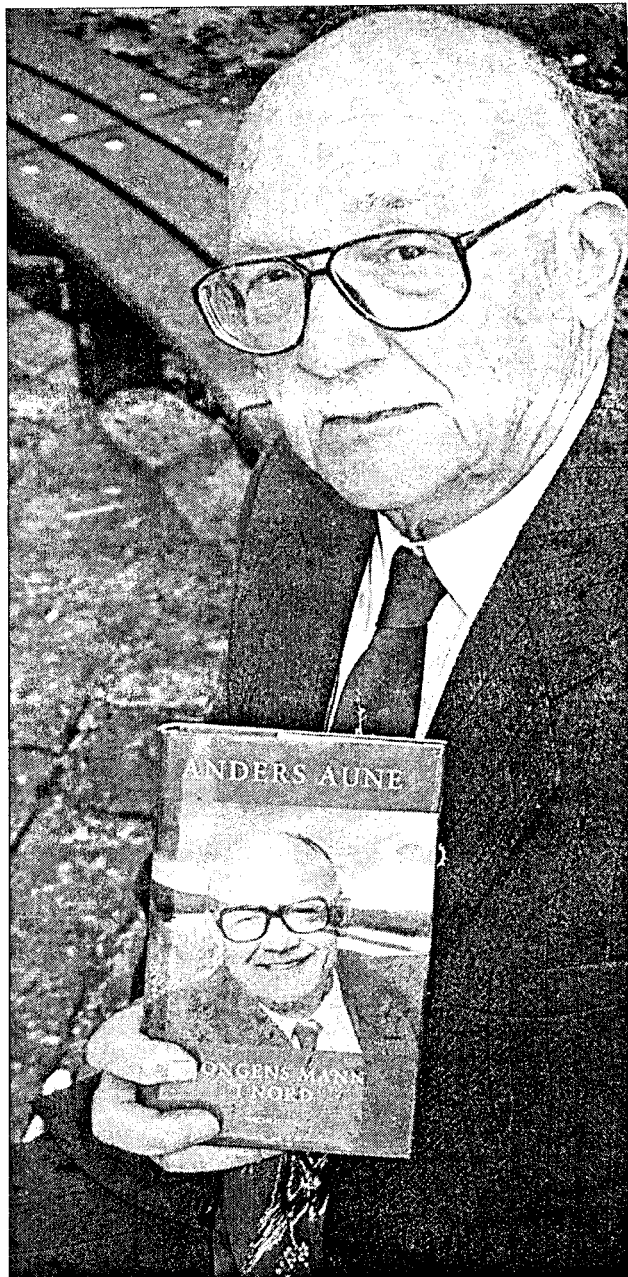
43 år i nord

I etterkrigstida er få navn sterkere knyttet til Finnmark enn nettopp Anders Aune. Småbrukersønnen fra Rissa tilbakke 43 år i nord, som ordfører i Vadsø, sykehusdirektør, fylkesmann og to ganger stortingsmann. Ofte var han kontroversiell og uortodoks. Han fornekter seg fremdeles ikke: I sin bok «Kongens mann i nord», skildrer han det han selv betrakter som en arrig kamp for Finnmarks interesser. Samtidig tar 73-åringen et uærbødig oppgjør med det meste som ikke har gått hans vei gjennom et langt liv i politikken: Det gjelder ikke minst Arbeiderpartiet, som han brøt med, for seinere å seile inn på Stortinget for sin egen «Aune-liste» i 1989. Men også motstanderne av Alta-utbyggingen og «ytterliggående» sameaktvister får sitt:

— Lenkegjengen i Stilla har ingenting å være stolte av. De forsinket kraft-utbyggingen med flere år, og er skyld i at finnmarkingene altfor lenge hadde for høye strømpriser. Og for min del kunne opprettelsen av Sametinget godt vært unngått. Samene er ingen forfulgt og undertrykket gruppe. Kun på det kulturelle området har norske myndigheter forsømt seg, sier Aune. Anders Aune mener også det vil være en katastrofe for landsdelen dersom samene får særlige rettigheter til naturressursene.

Bløffet

I sin bok beskriver han dessuten hvordan den groteske skandalen ved Vardø sykehus i august 1962 ble en vekker for norske helsemyndigheter. En ung dansk fysikkstudent bløffet det lokale helsevesenet, og opptrådte i lengre tid som eneste lege ved sykehuset.

KONTROVERSIELL: Anders Aune (73) har skrevet sine memoarer på Aschehoug forlag. Den mangeårige fylkesmannen og stortingsrepresentanten er fortsatt kontroversiell. (NTB-foto: Skjalg Fjellheim)

Skulle sabotere i Nord-Norge

Tromsø/Oslo (NTB): Det tidligere Sovjetunionen hadde sovende, militære etterretningsagenter i Norge så sent som i begynnelsen av dette tiår. De skulle på nærmere ordre sabotere viktige mål i Nord-Norge som vannforsyning og kommunikasjonslinjer, går det fram av Anders Aunes bok «Kongens mann i nord», som ble presentert torsdag.

Den tidligere KGB-sjefen Mikhail Butkov er Aunes kilde om at den militære etterretningsorganisasjonen GRU ved begynnelsen av 1990-årene fortsatt så på Finnmark som meget viktig på grunn av strategisk viktige beliggenhet.

«I fredstid ble det ansett som viktig å skape en Sovjet-vennlig innstilling i Finnmark og forringe

befolkningens kamplyst i den hensikt å dra nytte av det når krigen kom», skrev Butkov i et personlig brev til Aune 18. januar 1995.

Selv mener Anders Aune at det trusselbilde Norge levde med fram til Sovjetunionen gikk i oppløsning, ikke er så radikalt forandret. De lange linjer i russisk militærstrategisk tenkning er ubrutte og uavhengig av styresett, skriver Anders Aune — tidligere stortingsrepresentant og fylkesmann — i sin bok.